

О.Д. Рябцева^{1,2}
 Г.Т. Гардашникова²
 С.В. Антіпова³
 Н.Ю. Лук'янова¹
 М.А. Надірашви¹
 Л.З. Поліщук¹

¹Інститут експериментальної патології, онкології і радіобіології ім. Р.Є. Кавецького НАН України, Київ

²Луганський обласний онкологічний диспансер

³Луганський державний медичний університет, Луганськ, Україна

Ключові слова: серозний рак яєчника, злюкіність, молекулярний фенотип, рецидиви, CD44s.

МОЛЕКУЛЯРНИЙ ФЕНОТИП ПУХЛИННИХ КЛІТИН ЯК ПОТЕНЦІЙНИЙ МАРКЕР РИЗИКУ РОЗВИТКУ РЕЦИДИВІВ У ХВОРИХ НА СЕРОЗНИЙ РАК ЯЄЧНИКА

Мета дослідження — проаналізувати частоту експресії маркерів Ki-67 і CD44s у первинній пухлині хворих на серозний РЯ, у яких розвинулися рецидиви після циторедуктивної операції та ад'юvantної поліхіміотерапії.

Об'єкт і методи: у дослідження включені 58 хворих на РЯ I–III стадії з первинними рецидивами після лікування. Методи дослідження: клінічні, морфологічний, імуногістохімічний, статистичний. **Результати:** рецидиви у хворих на серозний РЯ I–III стадії найбільш часто (62,0%) асоційовані з експресією CD44s у клітинах первинної пухлини (фенотипи CD44s⁺Ki-67⁺ і CD44s⁺Ki-67⁻). Частота пухлин із вказаними фенотипами підвищується з розповсюдженням первинного пухлинного процесу та у хворих із високим ступенем морфологічної злюкінності (коєфіцієнти взаємної спряженості Чупрова свідчать про помірний зв'язок). **Висновок:** фенотипи CD44s⁺Ki-67⁺ і CD44s⁺Ki-67⁻ пухлинних клітин у первинному осередку РЯ можуть бути використані як потенційні маркери розвитку рецидивів.

Рак яєчника (РЯ) належить до найбільш загадкових пухлин органів жіночої репродуктивної системи з погляду не тільки патогенезу, але й особливостей клінічного перебігу. Клінічний досвід онкогінекологів свідчить, що, незважаючи на первинний позитивний ефект лікування хворих на серозний РЯ, у 70–90% пацієнток через певний час виникають метастази і рецидиви пухлинного процесу у межах черевної порожнини [1–3]. Тому в останні роки РЯ називають хронічною хворобою черевної порожнини або хронічним пухлинним процесом. РЯ відрізняється від пухлин іншого генезу низкою особливостей дисемінації пухлинних клітин (ПК). Поодинокі клітини або їх кластери, відриваючись від первинного пухлинного осередку і пасивно рухаючись у перитонеальній рідині, можуть вільно перебувати в ній або прикріплюватися до сальника та мезотелію черевної порожнини, створюючи мікроосередки пухлинного росту [4, 5]. В активності метастатичного процесу суттєву роль відіграє високий рівень проліферації ПК — об'єм пухлини подвоюється кожні 2,5 міс, а дисемінація клітин серозного РЯ розпочинається при розмірі пухлини, що дорівнює лише 3 см [6].

Значне ураження черевної порожнини при занедбаному пухлинному процесі не дозволяє провести радикальні циторедуктивні операції, тобто максимальне видалення інтраабдомінальних осередків пухлини. Залишки пухлинних відсівів на мезотелі-

альній вистілці черевної порожнини після субоптимальних або неоптимальних циторедуктивних операцій є причиною розвитку подальших рецидивів, які виникають у різні терміни після хірургічного та ад'юvantного лікування [3, 7].

Вищенаведене свідчить, що вірогідний прогноз розвитку рецидивів РЯ є надзвичайно актуальним питанням онкогінекології. Дослідженнями, які проводилися протягом багатьох років, окреслено коло несприятливих клінічних, морфологічних та молекулярно-біологічних прогностичних чинників. До несприятливих клінічних факторів відносять розповсюдженість пухлинного процесу (ІІ–ІV стадії), екстракапсулярний ріст пухлини, порушення цілісності її капсули, папілярні розростання по поверхні пухлини, зрошення пухлини із сусідніми тканинами, асцит, наявність імплантаційних метастазів, резистентність до цитостатиків, а також неможливість проведення оптимальних циторедуктивних операцій [1–3]. Морфологічними факторами несприятливого прогнозу є низькодиференційовані варіанти РЯ та високий потенціал злюкінності, в якій суттєве значення надається проліферації ПК. За наявності прогностично несприятливих чинників виживаність хворих знижується незалежно від стадії [7].

Нині з'являється все більше робіт, в яких значну увагу приділяють біологічним особливостям пухлин. З останніми, згідно з дуалістичною моделлю РЯ [8], пов'язані патогенез, агресивність та

ОРИГИНАЛЬНЫЕ ИССЛЕДОВАНИЯ

прогноз пухлинного процесу. Зокрема показано, що прогностичними чинниками можуть бути маркери проліферації, ангіогенезу, міжклітинної адгезії; продемонстровано значення профілю експресії генів цих факторів, молекулярного фенотипу ПК, їх пластичності (особливо дисемінованих ПК), а також міжпухлинної гетерогенності за вказаними ознаками [7, 9, 10]. Дотримуючись концепції клонального розвитку та метастазування пухлин, деякі автори показали, що первинні пухлини яєчника характеризуються клоновістю за генетичними змінами, а метастази РЯ мають однакові з первинною пухлиною генетичні зміни. Проте, незважаючи на значну кількість досліджень, досі остаточно не визначено критерії, які можна було б використовувати як предиктивні показники можливого розвитку рецидивів РЯ.

У попередніх дослідженнях [11] при морфологічному та імуногістохімічному аналізі операційного матеріалу хворих на серозний РЯ нами встановлено, що показниками несприятливого перебігу пухлинного процесу є високий ступінь морфологічної зложкісності пухлин у сукупності з високою експресією маркерів проліферації (Ki-67) і міжклітинної адгезії (CD44s). На підставі викладеного можна припустити, що ці самі показники можуть мати значення у дисемінації ПК по черевній порожнині та у розвитку рецидивів у хворих на РЯ.

Мета дослідження — проаналізувати частоту експресії маркерів Ki-67 і CD44s у первинній пухлині хворих на серозний РЯ, у яких розвинулися рецидиви після циторедуктивної операції та ад'юvantної поліхіміотерапії (ПХТ).

ОБ'ЄКТ І МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ

У дослідження включено (за інформованою згодою пацієнтік) клінічні дані 58 хворих на РЯ I–III стадії, у яких розвинулися рецидиви протягом 3 років після проведеного хірургічного лікування. Останнє включало різні типи операцій — оптимальні, субоптимальні та неоптимальні; хворим також проводили ад'юvantну ПХТ за схемами СР і САР (від 4 до 6 курсів). Середній вік пацієнтік становив 56,4 року з індивідуальними коливаннями від 26 до 70 років. Оптимальні циторедуктивні операції проведено лише хворим на РЯ I стадії, іншим — субоптимальні та неоптимальні циторедуктивні хірургічні втручання.

Для оцінки розповсюдженості пухлинного процесу при первинній діагностиці використано класифікацію FIGO (International Federation of Gynecology and Obstetrics), для оцінки гістологічної структури пухлин — міжнародну класифікацію пухлин Всесвітньої організації охорони здоров'я, для оцінки ступеня зложкісності — комплекс цитоморфологічних критеріїв [11]. Фенотип ПК характеризували за експресією (яку визначали імуногістохімічним мето-

дом) молекули адгезії CD44s та маркера проліферації Ki-67 у гістологічних зразках (товщиною 4–5 мк) первинних пухлин. Використовували первинні MкАТ до CD44s (Clone DF 1485, «DakoCytomation», Данія) та Ki-67 (Clone MIB-1, «DakoCytomation», Данія). Оцінку результатів проводили напівкількісним методом. Рівень експресії CD44s визначали як відсоток позитивно забарвлених ПК серед ПК по всьому полю гістологічного зразку. Такий підхід зумовлений значою гетерогенністю цього маркера за розташуванням забарвлених клітин у гістологічному зразку та необхідністю «прив'язати» його експресію до певних морфологічних структур. Клітини вважали позитивними за експресією CD44s, якщо проявлялося забарвлення мембрани ПК, у тому числі в ізольованих кластерах чи комплексах клітин. Згідно з критеріями, представленими у літературі, експресію маркера вважали високою, якщо кількість ПК з помірним і сильним забарвленням мембрани перевищувала 10%. Позитивним контролем експресії CD44s слугували позитивні (CD44s⁺) лімфоцити у стромальному компоненті пухлин. Експресію Ki-67 визначали у відсотках, проаналізувавши 1000–2000 ПК. За наявності у гістологічному зразку > 10% Ki-67-позитивних (Ki-67⁺) ПК із сильною та помірною інтенсивністю забарвлення ядер вважали, що пухлина характеризується високою проліферацією, < 10% — низькою проліферацією.

Використано такі статистичні методи: стандартний описовий, параметричний і непараметричний (t-критерій Стьюдента), коефіцієнт нелінійної кореляції — коефіцієнт взаємної спряженості Чупрова, який коливається у межах від 0 до 1. Достовірними вважали розбіжності при $p \leq 0,05$.

РЕЗУЛЬТАТИ ТА ЇХ ОБГОВОРЕННЯ

Аналіз клінічних даних хворих із рецидивами РЯ показав, що поширеність пухлинного процесу, яка була уточнена при циторедуктивному лікуванні, відповідала I стадії у 9 (15,5%) хворих, II стадії — у 16 (27,6%), III стадії — у 33 (56,9%) (рис. 1). Тобто рецидиви діагностували у хворих незалежно від стадії первинної пухлини, але з різною частотою — кількість хворих із рецидивами достовірно збільшувалася з розповсюдженням процесу. У проаналізованій групі було найбільше хворих із РЯ III стадії (56,9%), що достовірно перевищувало частки хворих на РЯ II або I стадії (відповідно 27,6 і 15,5%; $p < 0,05$).

Первинні пухлини хворих із рецидивами мали різний ступінь морфологічної зложкісності: високий ступінь — 37 (63,8%), низький — 21 (36,2%). Зіставлення за цим критерієм показало, що в дослідженій групі хворих із високим ступенем зложкісності РЯ було у 1,8 раза більше, ніж із низьким ($p < 0,05$) (рис. 2).

Таблица 1

Загальна характеристика і частота первинних рецидивів у хворих на РЯ залежно від стадії

Стадія	Загальна кількість хворих з рецидивами		Кількість хворих з ранніми рецидивами		Кількість хворих з пізніми рецидивами	
	п	%	п	%	п	%
I	9	15,5	0	0	9	15,5
II	16	27,6	0	0	16	27,6
III	33	56,9	10	17,2	23	39,7
Усього	58	100,0	10	17,2	48	82,8

Відповідно до поставленої мети проаналізовано частоту рецидивів залежно від характеристики фенотипу клітин первинної пухлини. На підставі результатів імуногістохімічного визначення експресії маркерів адгезії та проліферації у гістологічних зразках первинного серозного РЯ були виділені такі фенотипи ПК: CD44s⁺Ki-67⁺, CD44s⁺Ki-67⁻, CD44s⁻Ki-67⁺, CD44s⁻Ki-67⁻ (рис. 3). Найбільшою в дослідженній групі хворих була частка пацієнтік, ПК яких експресували маркер CD44s (фенотипи CD44s⁺Ki-67⁺ та CD44s⁺Ki-67⁻), — 36 (62,0%). Найменша частка пацієнтік (15,5%) мала пухлини без експресії досліджених маркерів (фенотип CD44s⁻Ki-67⁻).

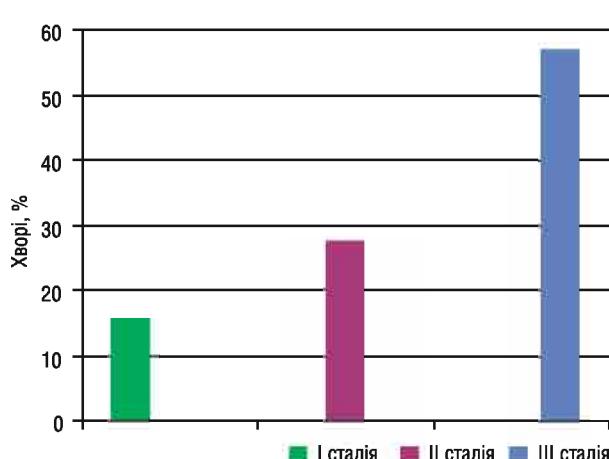

Рис. 1. Кількість хворих із рецидивами (n = 58) залежно від стадії серозного РЯ

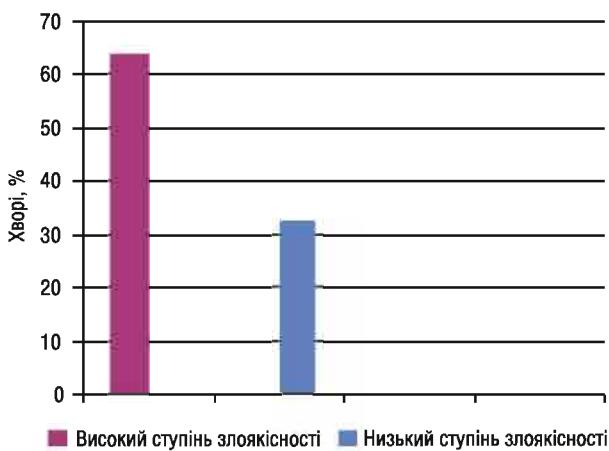

Рис. 2. Кількість хворих із рецидивами (n = 58) залежно від ступеня морфологічної зложісності серозного РЯ

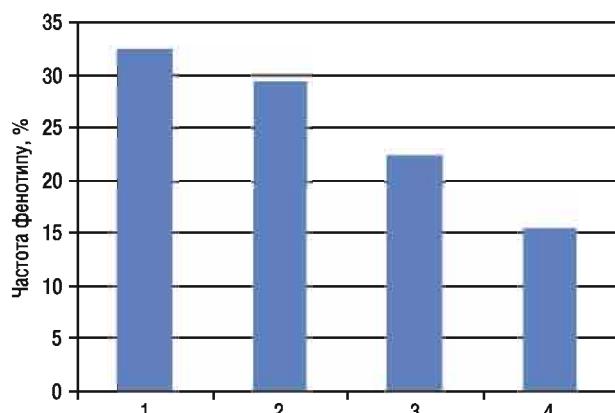

Рис. 3. Частота фенотипу клітин первинної пухлини у хворих із рецидивами РЯ: 1 — фенотип CD44s⁺Ki-67⁺; 2 — фенотип CD44s⁺Ki-67⁻; 3 — фенотип CD44s⁻Ki-67⁺; 4 — фенотип CD44s⁻Ki-67⁻

Аналіз частоти ПК із різним фенотипом показав їх варіабельність залежно від стадії РЯ (табл. 2). Як свідчать наведені дані, найбільшою була частота пухлин із фенотипами ПК CD44s⁺Ki-67⁺(19/32,7%) і CD44s⁺Ki-67⁻ (17/29,3%). Фенотип CD44s⁻Ki-67⁺ також відрізняли досить часто (13/22,4%), на відміну від фенотипу CD44s⁻Ki-67⁻. Частота фенотипу РЯ без експресії досліджених маркерів знижувалася, а частота фенотипу CD44s⁺Ki-67⁺ підвищувалася з розповсюдженням пухлинного процесу (див. табл. 2). Частота фенотипу CD44⁺Ki-67⁺ практично не залежала від стадії РЯ. Статистична обробка одержаних даних з визначенням коефіцієнта взаємної спряженості Чупрова показала помірний позитивний зв'язок частоти клітин з різним фенотипом зі стадією РЯ (K = 0,40).

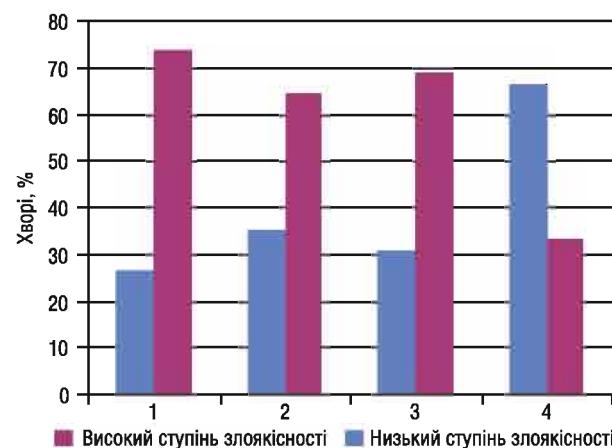
Враховуючи, що розвиток рецидивів залежить не тільки від стадії РЯ, проведено аналіз частоти клі-

ОРИГИНАЛЬНЫЕ ИССЛЕДОВАНИЯ

тин з різним фенотипом залежно від ступеня морфологічної злоякісності РЯ. Як свідчать дані рис. 4, фенотип CD44s⁺Ki-67⁺ найчастіше (73,7%) асоціюється з високим ступенем злоякісності первинної пухлини; за умови низького ступеня злоякісності частота такого фенотипу достовірно нижча (26,3%; $p < 0,05$). Що стосується фенотипів CD44s⁺Ki-67⁻ та CD44s⁻Ki-67⁺, то їх частота також вища у хворих із високим ступенем злоякісності первинної пухлини. Статистична обробка даних щодо частоти клітин з різним фенотипом у хворих із рецидивами залежно від ступеня морфологічної злоякісності РЯ показала помірний зв'язок між цими параметрами, коефіцієнт взаємної спряженості Чупрова становить 0,65.

Таблиця 2
Розподіл хворих із рецидивами РЯ з різним фенотипом клітин первинної пухлини залежно від стадії процесу

Стадія	Фенотип CD44s ⁺ Ki-67 ⁺		Фенотип CD44s ⁺ Ki-67 ⁻		Фенотип CD44s ⁻ Ki-67 ⁺		Фенотип CD44s ⁻ Ki-67 ⁻		Усього	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
I	2	22,2	2	22,2	3	33,3	2	22,2	9	100
II	6	37,5	4	25,0	4	25,0	2	12,5	16	100
III	11	33,3	7	21,2	10	30,3	5	15,1	33	100
Усього	19	32,7	13	22,4	17	29,3	9	15,5	58	100

Рис. 4. Хворі з рецидивами РЯ залежно від фенотипу ПК та ступеня морфологічної злоякісності первинної пухлини: 1 — CD44s⁺Ki-67⁺; 2 — CD44s⁺Ki-67⁻; 3 — CD44s⁻Ki-67⁺; 4 — CD44s⁻Ki-67⁻

Отже, проведене дослідження свідчить про достовірне збільшення частоти фенотипів ПК CD44s⁺Ki-67⁺ і CD44s⁻Ki-67⁺ зі збільшенням розповсюдженості пухлинного процесу і при високому ступені морфологічної злоякісності РЯ, що дозволяє розрізнювати фенотип з експресією CD44s як маркер потенційного розвитку рецидивів. Значення такого фенотипу як прогностичного показника обґрунтовується даними літератури щодо ролі молекули міжклітинної адгезії CD44s у рості пухлин і дисемінації ПК. Відомо, що CD44s — це багатофункціональна молекула. По-перше, вона може стимулювати проліферацію клітин, їх рухливість та інвазивність. По-друге, може функціонувати як корецептор для активації тирозинкіназ інших рецепторів. По-третє, деякі ізоформи CD44s здатні функціонувати як клітинно-поверхневі ліганди для взає-

модії з ендотелієм. Вони також можуть затримувати і фіксувати ПК у різних тканинах і органах, регулювати функцію ендотеліальних клітин та пухлинний ангіогенез [12–14]. Усі описані процеси є складовими складного механізму метастазування ПК не тільки РЯ, а й пухлин іншого генезу. Крім того, наявність експресії CD44s, яка є маркером стовбурових ракових клітин, може асоціюватися з більшою потенцією до росту, підвищуючи таким чином туморогенний потенціал. Показано, що ПК з експресією CD44s характеризуються більшою клоногенністю порівняно з клітинами без такої експресії [1]. Однак є вказівки на те, що не тільки експресія CD44⁺, яка пов’язана зі стадією РЯ, гістологічною структурою пухлин, але й інші маркери стовбурових ПК (CD24⁺, CD133⁺, EpCAM⁺) є важливими молекулярними маркерами агресивного потенціалу, туморогенності, хіміорезистентності та несприятливого прогнозу серозного РЯ [15, 16]. Можливо, саме молекулам міжклітинної адгезії та проліферації належить ключова роль у розвитку рецидивних процесів у хворих на РЯ, хоча не можна виключити роль інших факторів, зокрема мікрооточення ПК, матричних металопротеїназ, гілоксії, стану мезотелію черевної порожнини, фактора росту ендотелію судин VEGF, а також патогенез РЯ [17]. Усі ці питання потребують подальшого поглиблленого дослідження, результати якого сприятимуть визначеню підтипів серозного РЯ з різним метастатичним потенціалом, що являє собою актуальну проблему онкогінекології [18].

ВИСНОВКИ

1. Рецидиви у хворих на серозний РЯ I–III стадії асоціювані з розповсюдженням пухлинного процесу і молекулярним фенотипом клітин первинної пухлини: найбільшу частку (62,0%) становлять пухлини з експресією CD44s (фенотипи CD44s⁺Ki-67⁺ та CD44s⁺Ki-67⁻), які відрізнялися у пацієнтів з різними стадіями пухлинного процесу, найчастіше — при III стадії РЯ.

2. У хворих з рецидивом серозного РЯ визначено помірний прямий кореляційний зв'язок між експресією CD44s у клітинах первинної пухлини і високим ступенем морфологічної злоякісності останньої (коефіцієнт взаємної спряженості Чупрова 0,65).

3. Експресія молекули міжклітинної адгезії CD44s та маркера проліферації Ki-67 у клітинах серозного РЯ є ознакою агресивності пухлинного процесу і може бути використана для предиктивної оцінки індивідуального прогнозу хвороби як потенційний маркер розвитку рецидивів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

- Bristow RE, Puri I, Chi DS. Cyoreductive surgery for recurrent ovarian cancer: a meta-analysis. Gynecol Oncol 2009; 112: 265–74.
- Wakabayashi MT, Lin PS, Hakim AA. The role of cytoreductive/debulking surgery in ovarian cancer. J Natl Compr Canc Netw 2008; 6: 803,10; quiz 811.

3. Свінціцький ВС. Комплексне лікування хворих на злокісні пухлини яєчника. Автореф дис... докт мед наук. Київ: 2010. 40 с.
4. Lengyel E. Ovarian cancer development and metastasis. Am J Pathol 2010; 177 (3): 1053–64.
5. Davidowitz RA, Iwanicki MP, Brugge JS. *In vitro* mesothelial clearance assay that models the early steps of ovarian cancer metastasis. J Vis Exp 2012; 17 (60); pii: 3888. doi: 10.3791/3888.
6. Brown PO, Palmer C. The preclinical natural history of serous ovarian cancer: defining the target for early detection. PLoS Med 2009; 6: 1–11.
7. Тамаєва ЗЭ. Рецидивы рака яичника I-IIA стадий (факторы прогноза, лечение). Автореф дис... канд мед наук. М: 2004. 153 с.
8. Kurman RJ, Shih I. Pathogenesis of ovarian cancer: lesson from morphology and molecular biology and clinical implications. Int J Gynecol Pathol 2008; 27: 151–60.
9. Alix-Panabieres C, Pantel K. Plasticity of disseminating cancer cells in patients with epithelial malignancies. Cancer Metastasis Rev 2012; 31: 673–87.
10. Skubitz AP, Pambuccian SE, Argenta PA, Skubitz KM. Differential gene expression identifies subgroups of ovarian carcinoma. Transl Res 2006; 148 (5): 223–48.
11. Рябцева ОД, Ангіпова СВ, Лук'янова НЮ та ін. Індивідуальний прогноз виживаності хворих з урахуванням проліферації та адгезії пухлинних клітин у хворих на серозний рак яєчника. Онкологія 2014; 16 (1): 4–6.
12. Tremmel M, Matzke A, Albrecht I, et al. A CD44v6 peptide reveals a role of CD44 in VEGFR-2 signaling and angiogenesis. Blood 2009; 114 (25): 5236–44.
13. Saad AF, Hu W, Sood AK. Microenvironment and pathogenesis of epithelial ovarian cancer. Hormones and Cancer 2010; 1 (6): 277–90.
14. Zhou DX, Liu YX, Xue YH. Expression of CD44v6 and Its Association with Prognosis in Epithelial Ovarian Carcinomas. Pathol Res Int 2012; 908: 206.
15. Hu L, McArthur C, Jaffe RB. Ovarian cancer stem-like side-population cells are tumourigenic and chemoresistant. Br J Cancer 2010; 102: 1276–83.
16. Jaggupilli A, Elkord E. Significance of CD44 and CD24 as cancer stem cell markers. Clin Develop Immunol 2012. Article ID 708036, 11 pages; doi:10.1155/2012/708036.
17. Steffensen KD, Alvero AB, Yang Y, et al. Prevalence of epithelial ovarian cancer stem cells correlates with recurrence in early-stage ovarian cancer. J Oncol 2011; doi: 10.1155/2011/620523.
18. McCluggage WG. Morphological subtypes of ovarian carcinoma: a review with emphasis on new developments and pathogenesis. Pathology 2011; 43 (5): 420–32.

MOLECULAR PHENOTYPE OF TUMOR CELLS AS A POTENTIAL MARKER FOR RISK OF RELAPSE IN PATIENTS WITH SEROUS OVARIAN CANCER

O.D. Ryabtseva, G.T. Gardashnikova, S.V. Antipova, N.Y. Lukyanova, M.A. Nadirashvili, L.Z. Polishchuk

Summary. Objective: the purpose of the study is to analyze the frequency of expression marker Ki-67 and CD44s in the primary tumor patients in serous ovarian cancer who develop relapses after cytoreductive surgery and adjuvant polychemotherapy. Object and methods: the study included 58 patients with ovarian cancer stage I–III with primary relapse after treatment. Methods: clinical, morphological and immunohistochemical, statistical. Results: relapses in patients with serous ovarian cancer stage I–III of the most frequently (62,0%) are associated with the expression CD44s in cells of the primary tumor (phenotype CD44s⁺Ki-67⁺ and CD44s⁺Ki-67⁻). The frequency of tumors with these phenotypes increases with the extension of primary tumor process in patients with a high degree of morphological malignancy (the coefficients of mutual conjugacy Chuprov indicate moderate interrelationship). Conclusion: phenotype CD44s⁺Ki-67⁺ and CD44s⁺Ki-67⁻ of tumor cells in the primary focus of ovarian cancer can be used as potential markers of development of relapses.

Key Words: serous ovarian cancer, malignancy, molecular phenotype, relapses, CD44s.

Адреса для листування:

Поліщук Л.З.

03022, Київ, вул. Васильківська, 45

Інститут експериментальної патології, онкології і радіобіології ім. Р.Є. Кавецького НАН України
E-mail: natulya1@i.ua

Одержано: 28.02.2014